

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

5. Dum Regalis &c. Bulla super pecunia in subsidium Terræ sanctæ collecta, & in sacris locis deposita, per Regem Angliæ occupenta, objurgatoria: anno 1283.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1283.

est eis quomodolibet obviare possibile, poterit à Deo & hominibus negligentia imputari ad quantam notam adscribi, si talia procedere poterimus.

Propter quæ, nec non & alia non facile numeranda discrimina, quæ dictarum conventionum executio Christiani procul dubio prodiga sanguinis, animarum inimica salutis publicæque pacis æmula & quietis verisimiliter comminatur; nos, illis promptis remediis obviare volentes, promissionem factam à memorato Rege Siciliae, super dictis conventionibus observandis prorsus illicitam, ut pote rem prohibitam expressius continentem, cum non solum in Principibus, similibusque personis, sed etiam in privatis duellum non sit ab Ecclesia tolerandum, reprobendam, irritamque duximus, & penitus vacuandam; & juramentum super eis præstitum, non solum temerarium declarantes, sed & carere viribus; ipsumque Regem Siciliae ad illorum decernentes observantiam non teneri; absolvendo cum nihilominus ab eisdem, quatenus processerunt de facto, sibi districtè præcipimus, ut à prosecutione promissorum, & juratorum taliter, prorsus abstineat, & omnino desistat: eidem nihilominus sub pena excommunicationis, & comminationis processus cuiuslibet, quem contra quem quomodolibet habere poterit Ecclesia, ne ad executionem tam damnati certaminis, tam nefandi procedat; universis & singulis Christi fidelibus, ne illa sibi proseguenda suadeant, neve consilio, auxilium, vel favorem in illis proseguendis assistant, districtè inhibendo.

Cum itaque impediendi tam detestabilia, tam nociva tibi sit in promptu facultas, pro eo, quod, sicut earundem conventionum docet inspectio, loci determinatio, ad huiusmodi conflictus exercitium deputandi, de arbitrio tuo dependet; & secundum earum conventionum tenorem, idem conflictus, novo eorundem Siciliae & olim Aragonum Regum non interveniente consensu, absque tua presentia non procedit; expedit ut ad id te promptum exhibeas solers & operosus occurras, ne si, quod absit, perturbare tam perverfa negligeres ea fovere non immerito censereris, sicque poenæ & comminationis adjectæ in præmissa nostra prohibitionis periculum, ut decet tam Catholicum Principem, non vitares.

Quo circa serenitatem Regiam monentes, rogantes, & hortantes, ac obsecrantes in Domino Jesu Christo, & per asperionem sui pretiosi sanguinis obtestantes, & nihilominus in remissionem tibi peccatorum injungentes, mandamus quatenus conflictum huiusmodi tam detestabilem, tam horrendum, ejusque præparatoria, omni studio, quo potes impediatis.

Dictorum Siciliae & quondam Aragonum Regum adventum ad Civitatem Burdegalem, ejusque territorium, quin etiam ad quamcumque partem Vasconia, omni quo poteris remedio præpeditio impediatis, apertius interdicas.

Tuam nihilominus in his presentiam denegando, & tuis insuper in partibus illis, vicariis & Officialibus acriter injungendo, ne prædictorum Regum guardiam recipere, vel ad dictum locum deputare certamen, aut aliquid aliud in his ministerium exhibere præsumas: super quibus eis omnem penitus adimas potestatem.

Nos enim ad tam perniciofa, tam noxia omnimodis evitanda, ne dictos Siciliae, ac dudum Aragonum Reges Civitatem eandem, seu quamvis, ut prædicatur, Vasconia partem, ad hæc ingredi patiaris, neve in his presentia copiam facias, aut promittas, seu lo-

cum sæpessato certamini deputes, aut dictos tuos in eisdem partibus Vicarios sive Officiales in his aliquod ministerium exhibere permittas, districtè subjicimus prohibitionis edicto; ac illa omnia & singula quantumcunque in aliis regio intendimus honori deferre, tibi & eis, sub pena excommunicationis expressius inhibemus; sub eadem pena mandantes, ut si ad aliquid horum est processum, illud studeas cum celeritate, qua poteris revocare.

Et nihilominus dilectum filium nostrum, tituli Sanctæ Ceciliae Presbyterum Cardinalem virum utique grandi scientia præditum, prudentia & morum honestate decorum, quem, suæ probitatis obtentu grandi affectione prosequimur, cujusque consilii te in his acquiescere rogamus & petimus ad id inter cætera destinamus, ut tam te, quam prædictos vicarios, & Officiales tuos, per se, si facultas adfuerit, vel per suos nuncios, vel litteras efficaciter moneat, & inducat ad parendum præmissis Apostolicis monitionibus, inhibitionibus & mandatis.

Alioquin per excommunicationis in personas, & interdicti sententias, si opus fuerit, in Regnum tuum & alias tuas, ac eorundem Vicariorum & Officialium terras, Apostolica, prout expedire viderit auctoritate compellat.

Non obstantibus aliquibus privilegiis, vel Indulgentiis, tibi vel eisdem Vicariis, sive Officialibus, sub quacumque verborum forma seu expressione concessis, quod tu, vel iidem Vicarii & Officiales excommunicari, vel interdicti non possitis, aut eadem Regnum & terra nequeant Ecclesiastico Interdicto supponi, per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, seu de verbo ad verbum de privilegiis & indulgentiis huiusmodi, sive obtinentium eadem nominibus mentionem: & quolibet alia ejusdem Sedis Indulgentia cujuscumque formæ vel tenoris existat, per quam, præsentibus non expressam, aut totaliter non insertam, effectus earum quomodolibet impediri valeat, vel differri.

Datum apud Urbem veterem nonis Calendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno tertio.

Bulla super pecunia in subsidium Terræ sanctæ collecta, & in sacris locis deposita, per Regem Angliæ occupatâ, objurgatoria: anno 1283.

ANNO
1283.

MARTINUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Regi Angliæ illustri salutem & Apostolicam Benedictionem.

DUM Regalis prudentiæ magnitudo, quæ non sine laudum præconio, rerum exitus metiens, in suis actibus non inconsultè procedere consuevit, nostræ dudum considerationis intuitu lustrabatur; dum summæ devotionis zelus, quo erga Romanam Ecclesiam matrem tuam Regia semper celsitudo respicitur mentis proprie subiciebat aspectui, digne utique sperabamus nostri pectoris archivo recondita firma credulitas permanebat, ut sic prudenter tua limitares opera, sic inorum processum studia discretè dirigeres, sic sapienter incederes in omnibus viis tuis, ut nullius exinde turbationis materiam eidem Ecclesiæ contingeret exoriri, ut reprehensionis cuiuslibet vitæ aculeis apud Regis æterni filium, per quem regnans meritum cumulo redderis acceptior, penes nos

V.
Ex Arch.
Angl. Rimer.
Tom. 2. pag.
250.

ANNO
1284.

& prædictam Ecclesiam, quæ te gerit in visceribus caritatis, magis ac magis gratiofus occurreres, & apud gentium populos famæ claritate splendidior habereris.

Sed, si vera fateri liceat, si fas sit exprimi veritatem, tu pridem, indignis tui cordis affectibus nimis favens, & voluntatis arbitrium minus providè præferens iudicio rationis, laudis Regiæ titulis, cura tibi vigili conservandis, quam plurimum derogasti, non attendens, neque considerans quam crudelis fore dignoscitur, qui negligit damnum famæ.

Nuper etenim, nec solum, divulgatis è longinquo rumoribus, sed etiam assertionem veridicam, mirantes accepimus & intelleximus perturbati, quod laudabili temperantiæ Regiæ more postposito, extendens ad illicita manus tuas, pecuniam decimam in Regno tuo, per Lugdunensem Concilii providentiam Terræ sanctæ concessæ subsidio, quæ per collectores, à sede Apostolica deputatos in sacris tuisque locis deposita sub fida jugique custodia servabatur; de locis ipsis sigillis ferisque violenter effractis, quibus loca eadem firmabantur, motu proprio, ne dicamus temerario, pecuniæ præfate custodibus renitentibus & invitis, totaliter amoveri, & ad certum locum pro tuæ libito voluntatis, non absque magna divinæ majestatis offensa, multoque dictæ Sedis contempitu, ac ejusdem Terræ gravi dispendio, asportari fecisti.

Sed numquid, hoc prædictæ sedis non interveniente licentia, Regiæ magnitudini licuit? Numquid ejus deducit honestatem? Numquid expedivit honori quamquam id quarundam excusationum, sive rationum velamine, quas in tuis, super hoc nobis directis expressas litteris, non immerito frivolas recti iudicii censura dijudicat, duxeris palliandum, profecto agi cautius contigisset si tuæ circumspersionis industria prorsus à talibus abstinuisset, si per te ad ea processus habitus non fuisset.

Nam quod exemplum ad ceteros Reges Catholicos, & de Rege Catholico procreatus, in tali putas actione transmiseris? Quam grandem quoque, quam uberem, credis in hoc, contra te materiam amulis dederis obloquendi. Quor & quantas in tui derogationem nominis linguas acueris. Quantumve scandali & turbationis intuleris fidelium cordibus, ad liberationem aspirantium dictæ Terræ, dum fideles ipsi te, qui dudum pro ea non parcens sumptibus laborum, onera non abhorrens, exercuisti sollicitus athletæ fortis officium, qui tuam inibi præsentiam impendisti, ejus prægravibus, quibus indefinenter affligitur, compassus angustiis & pressuris, talia peregrisse conspiciunt, talia perpetrasse mirantur? At utinam sensibus Regiis eorum, quorum consilio uteris, studiosa solertia demonstrasset, quantus error, quamque gravis ex præmissis infamia quasi necessario sequebantur: Non enim venit nobis in dubium, quod si hujusmodi tam illicitæ asportationis effectum discretio Regia diligentius attendisset, ad eam non extendisses ullatenus desiderium mentis tuæ.

Cum igitur ad liberandum de hostis immanis manibus terram ipsam fervens nostra dirigatur intentio, & propterea illius non minui, sed potius augmentari subsidium cupiamus; nec velimus sicuti nec debemus, tantum ejusdem terræ præjudicium æquanimitè tolerare; serenitatem Regiam monemus, rogamus & hortamur attentè quatinus sedula meditatione recogitans quantum in hac parte tuum offenderis creatorem, cujus in hoc negotio agitur, quantum prædictum perturbaris Ecclesiam, quantumve læseris, de quibus extitit imperio tuæ iustionis, amota, facias, sublata diffi-

cultate qualibet, excusationibus seu rationibus non obstantibus supra dictis, quas omnino frivolas reputamus cum integritate restitui seu reponi; ulterius à similibus abstinendo; ac etiam Ecclesiasticas, & alias quascumque personas, penes quas dicta pecunia est deposita, vel eam deponi contigerit per Apostolicam Sedem pro tertæ memoratæ commodis disponendam, per te, vel alium, seu alios nullis imperendo molestiis, nullis vexationibus perturbando; illam in hoc efficaciam & sollicitudinem impensurus, ut debitæ restitutionis celeritas asportationis indebitæ ausum redimat, & Sedis præfate gratia, quam libenter ad filios devotos extendimus, circa te non immeritò augeatur.

Nec latere te volumus quod quantumcumque personam tuam sinceris affectibus prosequamur, Regioque libenter deferamus honori, nequa quam pati poterimus, cum non sit deferendum homini, plusquam Deo, quin super hoc si opus extiterit aliud remedium apponamus.

Datum apud Urbem Veterem tertio non Julii Pontificatus nostri Anno tertio.

De his quæ acta sunt inter Philippum Regem Franciæ & Carolum ejus filium secundo-genitum ex unâ parte, & Johannem S. Cæciliæ Presbyterum Cardinalem ex alterâ super negotio Regni Siciliæ: anno 1284.

MARTINUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Carolo Regi Aragonum illustri, nato carissimi in Christo filii nostri PHILIPPI Regis Franciæ illustris, salutem & Apostolicam benedictionem.

DUdum, propter injustitias, injurias, contumelias, dolosque diversos à Petro, quondam Rege Aragonum, circa occupationem Insulæ Siciliæ, vanosque conatus & insidias, ad alias partes Regni Siciliæ occupandas, seditionem in eadem Insula motam: commotionem & concitationem populi factam inibi adversus nos, rempublicam & Ecclesiam: contra nos & eandem Ecclesiam, quibus dictus Petrus, ratione Regni Aragoniæ, ipsi Ecclesiæ à claræ memoriæ P. avo ipsius Petri oblatis & censuralis, tam ab illo, quam ab aliis ejus prædecessoribus constituti, ad fidelitatis debitum tenebatur; nec non & carissimum in Christo filium nostrum Carolum illustrem Regem Siciliæ non sine multa temeritate commisos.

Post varias monitiones, prohibitiones, & sententiarum excommunicationis & interdicti prolationes, pœnarum indictiones & comminationes expressas de dicti Regni Aragon. ac terrarum, tunc ipsius Petri, expositione ac privatione factas, & præcepta diversa quorum omnium idem Petrus se contumacem exhibuit contemptorem.

Regnum Aragoniæ terrasque prædicta, certo modo, de fratrum nostrorum Consilio, exponentes, ipsum Petrum, tunc Regem Aragonum, Regno, & terris eisdem regioque honore sententialiter, iustitia exigente privavimus; & privantes exposuimus Regnum & terras eadem occupanda Catholicis, de quibus, & prout Sedes Apostolica duceret providendum, quoad ipsa Regnum & terras, Romanæ semper Ecclesiæ jure salvo, sicut hæc omnia lata per nos, de ipsorum fratrum Consilio, super hujusmodi privatione, expositione, ac occupatione, sententia seriose declarat.

ANNO
1284.VI.
Ex Arch.
Angl. Rimer
Tom. 2. pag.
167.